

katedra

MARIBORSKIH ŠTUDENTOV

KATEDRO mariborskih študentov izdaja Odbor mariborskih visokošolskih zavodov Zveze študentov Jugoslavije, Maribor / Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Vlado Golob / Izhaja mesečno / Uredništvo: Maribor, Gregorčičeva 30, telefon 35-96 / Tek. rač.: 604-13-3-501 / Tiska Mariborska tiskarna Maribor / Založnik in uprava: Založba Obzorja, Maribor, Maistrova 5

MARIBOR
5. APRIL 1962
LETNIK II.
ŠTEVILKA 7

MARIBOR

PRVIČ V MARIBORU

ŠTUDENTSKA REPUBLIŠKA KONFERENCA

Kot je sklenil V. kongres Zveze študentov Jugoslavije, bodo republiške konference odslej zaradi vse večjega razvoja visokega in višjega šolstva in zaradi nadaljnje rasti Zveze študentov Jugoslavije tudi izven republiških centrov. O tem govori tudi 37. in 38. člen statuta Zveze študentov Jugoslavije, ki je bil sprejet na V. kongresu v Ljubljani.

Tako so se 13. marca letos v Ljubljani sestali predstavniki Univerzitetnega odbora iz Ljubljane ter predstavniki Odbora visokošolskih zavodov iz Maribora ter se dogovorili, da bo prva republiška konferenca

delegatov: 25 iz Ljubljane, 10 iz Maribora ter 3 iz Pirana. Sorazmerno majhno število je predvideno zaradi lažjega in hitrejšega ter delavnejšega tempa konference.

O čem naj predvsem pravi konferenca? Po pogovorih sodeč naj zajema bistvena študijska in materialna vprašanja slovenskih študentov. Tako bo verjetno razpravljala (tudi referat bo to nakazal) o prestopu na drugo stopnjo, sta-

tusu, o diplomantih, o nazivih, o izrednih študentih in še o marsičem drugem. Posebno zanimivo bo verjetno tudi razpravljanje o študijskih programih prvih stopenj in višjih šol ter oblikovanje študija — oblikovanje diplomanta.

Namen konference ni ustvariti republiško vodstvo Zveze študentov, temveč predvsem doseči izmenjavo izkušenj, krepiti Zvezo študentov v vsej republiki z bogatimi izkušnjami vseh slovenskih študentov, sodelovanje pri oblikovanju študijskih programov, krepiti socialno-ekonomsko službo in pripraviti akcije v okviru naše republike.

Pogoji med semestri

SAMO MODNI KRIK — ALI...

Intenzivnost dvostopenjskega študija posebno na naših šolah (katerih programi še do sedaj niso dokončno očiščeni vsega nepotrebnega balasta) vsekakor opravičuje težnjo uprav posameznih višjih šol, da bi uvedle več ali manj težavne pogoje med semestri. Ta praksa je na nekaterih šolah nova, druge mariborske višje šole pa gledajo za sedaj še s skepsjo na to novost in je še niso vpeljale.

Ce si ogledamo procen-te osi-pa v treh letih obstoja mariborskih višjih šol, če pogledamo število dosedanjih absolventov in diplomantov, lahko ugotovimo, da sedanje stanje ni preveč razveseljivo. Iskati vzroke, zakaj dokaj visok procent opisanih študentov vsaj v prvem letniku ne prekorači preprek, ki jih predstavljajo pogoji med letniki, bi bilo preveč nehpaležno delo. V sedanjem položaju je potrebno dobro premisliti, ali kaže zaostrovanje študijski režim s pogoji med semestri. Mnenja učiteljskih kadrov in mnenja študentov se ob tem razhajajo. Na V. kongresu ZŠJ v Ljubljani je bilo rečeno, da je potrebno težišče selekcije prenesti na sprejemne izpite in omogočiti čim več študentom, da v ustreznem času dokončajo svoj študij na višji in visoki stopnji.

VTS — VPISUJEMO LETNIKE — NI POGOJEV MED SEMESTRI

Višja tehniška šola (o tem je bil že mnogokrat govor) je preobremenjena in njene kapacitete predavateljskih kadrov, posebno rednih predavateljev, prostorov, tehniškega osebja, ne morejo več zadostiti potrebam štiristoosemintridesetih rednih in osemstopeninsedemdesetih izrednih slušateljev. Zaradi teh težav je uprava šole na prehodu iz prvega v drugi letnik dovolila pogojni in naknadni opis vsem svojim slušateljem. Največje ugodnosti glede opisa in izpitnih rokov so imeli brigadirji. Za sedaj tehniki še ne nameravajo poostriiti študijskih pogojev s tem, da bi uvedli pogoje med semestri.

VAS — ŠTUDENT JE SI ŽELIJO CIKLIČNIH PREDAVANJ IZ POSAMEZNIH PREDMETOV

Na Višji agronomski šoli so slušatelji sicer lahko polagali izpite med prvim in drugim semestrom, niso jih pa upoštevali kot pogoje. Vsi oddelki so polagali osnove družbenih ved. Oddelek za poljedelstvo in sadjarstvo-vinogradniški oddelek sta opravljala še izpit iz geodezije, živinorejski oddelek pa anatomijo in fiziologijo domačih živali. Med slušatelji višje agronomske šole kroži mnenje, da bi bilo bolje poslušati ciklična predavanja iz kakega težjega predme-

ta, na primer kemije, in že februarja polagati ta izpit. Na ta način bi bil olajšan prestop med letniki.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Namesto uvodnika

Ko govorimo o tisku kot sredstvu za informiranje in kot obliki populariziranja pozitivnih izkušenj in dosežkov, je najčešče vse v redu. Ne poznamo skoraj primera, ko bi se kdo pritožil zaradi pohvale.

Stoar se pa spremeni, ko gre za kritiko. Novinar, ki želi kritične pripombe o kakršnikoli obliki »obelodaniti«, seveda najprej podatke preveri in jim da kar najbolj primerno obliko. Takšna kritična stališča so največkrat plod razprave celotnega uredništva. Objavljanja stališč in mnenj, ki jih zastopata novinar in z njim uredništvo — zato zanje tudi odgovarjata moralno, pravno in politično — bi naj služilo predvsem našemu socialističnemu razvoju, v našem primeru v korist in kot izpodbuda v razpravah okrog oblikovanja šolanega državljanca — sedaj še študenta.

Včasih pa le prevlada mnenje, da je to »potrebno razčistiti najprej v našem krogu, med seboj, v okviru«. Toda: nismo eni eno, drugi pa drugo; drugič: če želimo napredek, moramo biti vsi vedno in povsod zainteresirani za odkrivanje slabosti in s tem za njihovo odpravljanje. Ni edina pot in tudi nujno ni, da v kritičnem zapisu najdemo pravilno pot ali rešitev, da upoštevamo vse, prav vse »subjektivne slabosti in objektivne težave«, temveč da v današnjem času najširšega družbenega upravljanja in hitrega razvoja, predvsem izpodbudi in začne razpravo, pogovor in polemike, ki so bistvene postavke družbenega urejevanja.

Pri takšnem intenzivnem napredku je kritika v največji meri in predvsem tudi gibalo napredka.

Posnetek: Karpo Ačimovič

STARI MARIBOR

NAS RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM ODBORA ZSJ V MARIBORU

Ali bodo študenti začutili ZŠ kot svojo organizacijo?

Ura je bila dvanajst, ko sem prišel v prostore Odbora ZŠ mariborskih visokošolskih zavodov. Kulturna komisija je imela pravkar sestanek. Zelel sem kratek intervju s predsednikom odbora, Janezom Petanom.

Predsednik je bil takoj pripravljen za razgovor. Na hitro sem mu razložil namen prihoda, nakar me je povabil, naj prisidem. Prišlo se je takole:

Kako poteka delo tukaj? Mi lahko poveš o tem kaj podrobnejšega?

Znano je, da odbor dela skozi vse leto. Sestavljajo ga:

— plenum, ki ga tvorijo člani, izvoljeni na skupščini. Sestaja se enkrat mesečno in ima najširše pristojnosti.

— Predsedstvo, ki se sestoji iz predsednikov Združenje Zveze študentov mariborskih višjih šol in sekretariata odbora SZJ, MVZ. Sestaja se po potrebi oziroma tedensko.

— Sekretariat, ki ga tvorijo predsednik, podpredsednik, blagajnik, sekretar in tehnični sekretar (ki ga trenutno še ni) odbora ZSJ, MVZ. Sestaja se dvakrat tedensko.

Torej plenum odbora deluje preko svojih organov: predsedstva, sekretariata in komisij. V sestavu odbora imamo deset ko-

misij: kulturno, športno, študijsko, komisijo za brigade, za tisk in propagando, za mednarodne stike, za zdravstvo, za idejno vzgojo, socialno ekonomsko, za Katedro.

»Kako poteka delo teh komisij?«

»Vsaka komisija dela v okviru sprejetega programa dela. O teh programih najprej razpravlja plenum odbora, ki je program dela posamezne komisije dopol-

čani. Vsaka komisija se mora povezati z referenti istoimenskih komisij na posameznih šolah, da bi potekalo delo povezano in enotno. Komisije imajo svoje predsednike, ki sklicujejo sestanke, skrbijo za dejavnost svojih komisij. Vsaka komisija se sestaja enkrat tedensko, stalno na isti dan.

»Kaj želite uresničiti v tem koledarskem letu? Ali bodo študentje čutili Zvezo študentov kot svojo organizacijo?«

Sprejeli smo takšen okvirni program:

Idejno vzgojna komisija ima v svojem programu tesno sodelovanje z Zvezo komunistov na naših zavodih, zlasti pri uresničevanju ideološko-vzgojnega programa. Predavanja Marksistične tribune in udeležba pri njih, razprave o sklepkih III. plenuma Centralnega komiteja ZKJ in V. kongresa ZSJ, pohod po poteh XIV. divizije (skupno s člani kluba mariborskih študentov v Ljubljani in Zagrebu), sodelovanje študentov pri proslavah naših državnih praznikov — to so glavne točke.

Socialno ekonomska komisija bo morala rešiti predvsem dve bistveni vprašanji: subvencije socialno šibkejših študentov, ter ustanovitev študentskega doma. To seveda ne bo mogoče brez tesnega sodelovanja z Upravo in Svetom Združenja, do katerega je že prišlo.

Študijska komisija ima predvsem dve, na videz nepomemb-

Janez Petan

nil oziroma sprejel. V okviru sprejetih programov dela so komisije načelno samostojne, odboru pa poročajo o svojem delu. Komisije sestavljajo trije ali več

ČESTITAMO Diplomirali so

Decembra: Skolaris Franc (oddelek za zunanjo trgovino), Stok Alojz (oddelek za splošno komercialno), na bančnem oddelku pa: Drčar Nežka, Modic Sonja, Požar Nada, Vračko Sonja, Vračko Rudi, Brinšek Janjo, Benko Emilija, Drnovšek Alojz, Hanc Emerik, Sili Ervin in Verstovšek Sonja.

Januarja: Arh Gerčija, Drozg Leopold (oba na bančnem oddelku), Starič Katarina na oddelku za zunanjo trgovino in Ekart Anton na oddelku za splošno komercialno.

Februarja: na oddelku za zunanjo trgovino: Milan Koželj, Franjo Štros, Marjan Falež; na oddelku za knjigovodstvo in finance: Emil Bizjak (prva diploma tega oddelka).

Marca: Saša Gerčina, Dimitrij Gerbič, Karel Mlaker, Ivan Pleško in Boštjan Spindler na oddelku za zunanjo trgovino, Franci Resman na oddelku za splošno komercialno, Srečko Jerič na bančnem oddelku, na knjigovodsko-finančnem pa Janez Lazar in Janez Lanšćak.

DODELITEV SUBVENCIJ

Socialno ekonomska komisija je na svoji seji dne 23. 3. 1962 določila kriterij, po katerem bi se naj dodeljevale subvencije:

kandidati morajo predložiti naslednje:

prošnjo, potrdilo o mesečnih dohodkih na vsakega člana družine, potrdilo o uspehu v šoli, priporočilo socialno-ekonomske komisije šole, ki mora upoštevati družbeno udejstvovanje prosilcev, potrdilo o višini štipendije.

Na seji je bil sprejet sklep, da se subvencije dajejo za tri mesece, in to: za april, maj in junij; za absolvente se bo proučila možnost dodelitve subvencije za mesec julij.

Da se pri dodelitvi subvencij ne bi dogajale nepravilnosti, je komisija uredila sistem točkovanja in plačilnih razredov, po katerih bo dodeljevala subvencije, in sicer je določila 7 kategorij:

I.	1500
II.	2000
III.	2500
IV.	3000
V.	3500
VI.	4000
VII.	4500

Kot osnova je vzeta znesek od 1500, a maksimum je 4500 dinarjev.

Za osnovo so vzete tri točke, ki tu predstavljajo znesek 1500 dinarjev. Za vsakih naslednjih 500 dinarjev se daje ena točka več, tako da ima maksimalni znesek 4500 9 točk.

Komisija je soglasno sprejela predloženi kriterij.

IZVLEČKI IZ ZAKLJUČKOV V. KONGRESA

Popolna afirma

V. kongres ZSJ ugotavlja, da je Zveza študentov v obdobju med IV. in V. kongresom dosegla znaten napredek. Rezultati dela Zveze študentov so popolna afirmacija študentov v organih družbenega upravljanja, v raz-

dentov mora preko raznovrstnih aktivnosti v političnem, društvenem in kulturnem življenju utrjevati enotnost delavske, kmečke in srednješolske mladine. Kongres poudarja, da so v skladu s pozitivnimi spremembami in nadaljnjim razvojem ekonomskih in družbenih odnosov pri nas potrebne spremembe v smislu demokratizacije v strukturi Zveze študentov. Ta demokratizacija v organizaciji naj pomeni razvijanje takšne atmosfere in prakse, v kateri bo vsakemu članu Zveze študentov in vsakemu študentu omogočeno udejstvovanje pri formiranju stališč in sodelovanje v vsakodanji družbeni aktivnosti, kajti le tako bo idejna enotnost študentov mogla dobiti popoln družbeni značaj. Zveza študentov mora vedno bolj in bolj postajati množična politična organizacija mladih ljudi, ki ima nalogo razvijati široko raznovrstno intenzivno dejavnost, v kateri bo vsak študent lahko realiziral svoje idejne, kulturne, športne in rekreativne interese. Kongres zlasti naglašuje potrebo po razvijanju društvenih dejavnosti, klubov, kulturno umetniških društev, diskusijskih tribun, športnih organizacij in drugih oblik študentskega udejstvovanja.

Novica Pribičević

voju družbene aktivnosti študentov nasploh, v razvijanju vedno večje aktivnosti na področju ideološko-političnega izobraževanja in razvijanju raznovrstnih dejavnosti na področju kulturnega, športnega in rekreativnega življenja študentov. Zveza študentov se še vnaprej razvija v množično politično in vzgojno organizacijo študentov Jugoslavije.

Ob nalogah, ki stojijo pred organizacijo v prihodnosti, naglašuje kongres, da ostanejo vloga in naloge Zveze študentov tudi v bodoče v spremljanju družbenega in gospodarskega razvoja in usposabljanju študentov za naloge upravljalcev, ki jih čakajo po opravljeni diplomii. Zveza stu-

REORGANIZACIJA VISOKEGA ŠOLSTVA JE ZAHTEVALA POSPEŠENO DEJAVNOST ZSJ

Stopnja razvoja industrije, kmetijstva, kulture in družbe kot celote zahteva povečano število visokokvalificiranih strokovnjakov različnega profila in strokovnosti. Potrebe po takih kadrih so pripeljale v preteklih treh letih do naglega razvoja šolstva in povečanega števila študentov. V. kongres ZSJ smatra, da je takšen razvoj kvaliteta posledica vsklajanja potreb prakse z nalogami visokega šolstva in da izhaja iz splošnih naporov naše družbe, ki naj omogočijo hitrejšo, kvalitetnejšo in

POGOJI MED SEMESTRI SAMO MODNI KRIK — ALI...

(Nadaljevanje s 1. strani)

VSS — KLJUB DOKAJ TEŽKIM POGOJEM MED I. IN II. TER III. IN IV. SEMESTROM DOBRI REZULTATI

Višja stomatološka šola je leto opeljala pogoje med semestri. Za opis v II. semestru je bilo potrebno položiti enega izmed pripravljanih predmetov — fiziko, kemijo ali biologijo in kolokvij iz morfologije zobnega organa. V začetku je šola postavila barikado iz pripravljanih predmetov, vendar so bili ti pogoji pretežavni. Uprava šole je na iniciativo Zveze študentov omogočila ponoven opis v II. semestru slušateljem, ki lani niso zadostili obveznostim za opis v II. letnik.

Od tridesetih opisanih v I. semestru je pogoje za II. semestru opravilo sedemdeset študentov.

Med III. in IV. semestrom so slušatelji Višje stomatološke šole morali premagati predklinično protetiko. Predmet poslušajo tri semestre in je osnovni pogoj za delo na pacientih. Od osemindesetih kandidatov je do rednega opisnega roka uspešno opravilo izpit sedemdeset kandidatov. Nekateri pa so imeli še možnost polagati izpit v roku od prvega do petnajstega marca. Zaradi tehničnih ovir se niso pričeli z delom na pacientih.

AKADEMIJA — PRAV TAKO BREZ POGOJEV MED ZIMSKIM IN LETNIM SEMESTROM. NOV STATUT PEDA-

GOSKE AKADEMIJE V IZDELAVI

Višja pravna šola ima enkratni opis. Med zimskim in letnim semestrom ni pogojev. V prvi letnik je vpisanih 29, v drugi pa osemnajst slušateljev. Kdor lani ni opravil pogojev, je lahko naslednji, to je tretji semestru vpisal pogojno. Podobna situacija je tudi na Višji ekonomsko-komercialni šoli. Od dvanajstih možnih izpitov v prvem letniku je pogoje predstavljalo šest plus eden, to je pogojni izpit do februarja naslednjega leta — do 4. semestra.

Pedagoška akademija bo v svoj novi statut verjetno onesla obvezne izpite med zimskimi in letnimi semestri. Več o PA prihodnjč.

B. K.

Kam pa letos, brigadirji?

Tudi letos je bila v okviru novega Odbora formirana komisija za brigade. Ta bo pripravila vse potrebno za odhod naše bri-

Kot smo izvedeli, je lokalna akcija še negotova.

gade na mladinsko delovno akcijo. Ker je komisija z delom šele začela, je trenutno znano samo to, kam bodo šli brigadirji.

Mariborski brigadirji, ki bodo člani študentske delov. brigade, se bodo lahko odločili za dva kraja. Na Pohorju, kjer bo lo-

kalna akcija, bodo gradili žičnico blizu Ribniške koče. Druga — zvezna akcija — bo kot vsa leta doslej na avtomobilski cesti. Izmena na lokalni akciji na Pohorju bo trajala 14 dni. Brigada sama pa bo sestavljena tako, da bo polovica njenih članov iz Slovenije, druga polovica pa iz katere druge republike, torej na principu zamenjave. Morda vas bo zanimalo, da bo pozneje verjetno zgrajen v bližnji okolici Ribniške koče tudi študentski dom. Druga polovica Slovencev prijavljenih za delovne akcije, bo zato odšla na gradnjo ceste Bratstva in enotnosti, kjer bo ostala mesec dni. Na lokalni akciji bodo naši brigadirji predvidoma v dveh izmenah.

Če bo za delovne akcije premalo prijavljenih študentov, bomo število spet dopolnili iz vrst srednješolcev, kar pa bomo storili tudi sicer, saj bomo na ta način najboljše pripomogli k zblizjevanju med študenti mariborskih višjih šol in srednješolci.

Komisija za brigade, iz katere se bo formiral začasni štab brigade, ki bo vodil vse priprave za brigado do njenega prihoda na delovišče, bo zbirala tudi pri-

jave. V zvezi s tem je treba povedati, da je lani več študentov jemalo prijave za brigado zelo neresno. Tako začasni štab brigade do zadnjega dne ni vedel točnega števila brigadirjev. Zato bi želeli, predvsem v interesu samih brigadirjev, da ne bi zadnji trenutek spreminjali svojih odločitev. Tako bo mogoča tudi boljše organizacija same brigade mariborskih študentov.

Na lanskih delovnih akcijah so se sicer pokazale nekatere začetne pomanjkljivosti, ki pa smo jih kmalu odpravili. Vzrok so bile predvsem razmere v samem naselju. Sicer pa je naša brigada nastopala enotno ter dosegla izredne uspehe ne samo pri delu, temveč tudi na kulturnem in športnem področju. Zato si želimo, da bi tudi naši nasledniki potrdili ugled, ki si ga je ustvarila prva mariborska študentska brigada.

Počitniška zveza

Prav je, da si ob dnevu mladinskih delov. brigad pogledamo tudi načela dela brigadnih organov. Njihova vloga se spreminja iz leta v leto, vzporedno s spremembami v socialistični družbi. Lani so na delovnih akcijah uvedli tudi družbeno upravljanje. Vodstvo delovnih akcij bo stremelo od sedaj naprej za tem, da v bodoče odpravi strogi režim z brigadirji, ki je bil najmočnejši na prvih delovnih akcijah takoj po vojni. Ze sedaj teče življenje brigadirjev v prostem času predvsem po njihovih željah in pri vzdrževanju splošne discipline. Z uveljavitvijo sveta naselij, brigadnih konferenc in drugih organov družbenega upravljanja bodo tudi te pristojnosti pripadle svetu. Sveti so kolektivni organi, ki dajejo brigadirjem le smernice za njihovo delo in življenje v prostem času. Poznati morajo njihove potrebe in želje, torej biti z njimi v stalnem stiku, ker le tako lahko rečemo, da bodo res organi samoupravljanja. Zato pričakujemo, da bo tudi delo in bivanje na delovnih akcijah vedno prijetnejše.

A. K. S. M.

ZVEZE ŠTUDENTOV JUGOSLAVIJE

cija študentov

po številu večje izobraževanje novih strokovnjakov. Kongres izraža mnenje, da je današnji stadij razvoja mreže visokega šolstva prešel v fazo trdnjega konsolidiranja in napredka že obstoječih oblik izobraževanja. Ko obrazložuje takšno stališče, ugotavlja V. kongres dejstvo, da so v fazi ustvarjanja pogojev za hitrejšo izobraževanje kadrov ustanavljali nekatere šolske ustanove brez zadostnih predhodnih priprav, zagotovljenih finančnih sredstev, nezavarovanih prostorov in kadrovskih pogojev ter drugih možnosti za uspešno delovanje. Zveza študentov meni, da je treba odpirati nove visokošolske ustanove le v primerih, ko imamo za to vse objektivne pogoje in da potreba po teh ustanovah izhaja iz gospodarske prakse.

OBLIKE IDEOLOŠKEGA IZOBRAŽEVANJA

ki jih je v preteklem razdobju razvijala ZSJ, je ocenil kongres kot pozitivne in poudarja potrebo po njihovem nadaljnjem razvijanju in izpopolnjevanju. Študentske grupe, katedre, debatne klube, tribune in ostale oblike ideološkega izobraževanja, ki so postale zelo popularne med študenti, je treba še slobodnejše razviti in vsebino njihovega dela prilagoditi interesom študentov. Zveza študentov mora preko svojih tribun omogočiti vsakemu študentu, da se udeležuje, da izrazi svoje mnenje in tako ustvarja pogoje in kriterije, po katerih članstvo ZSJ lahko izbere in uresničuje tista stališča, ki so najnaprednejša in najpravičnejša. Kongres naglašajo potrebo za čim boljšim sistematičnim informiranjem in modernejšimi oblikami propagande. Kongres je mnenja, da je treba v učnih programih ostvariti tak sistem izobraževanja, kjer bosta preko predmeta prihajali do izraza znanstvena resnica in dialektični pristop k vsaki znanosti, da bi tako študentom omogočili popol-

no razumevanje prirodnih in družbenih procesov in razumevanje njihovih zakonitosti.

PRVIČ MARIBORČAN V CENTRALNEM ODBORU ZSJ ZA PREDSEDNIKA JE PONOVNO IZBRAN TOV. NOVAK PRIBIČEVIČ

V. kongres Zveze študentov Jugoslavije je izbral 49 članov v novi Centralni odbor. V nadzorno komisijo je bilo izbranih 7 študentov.

V Centralni odbor Zveze študentov so bili izbrani:

Dominika Amulič, Ivan Banjaj, Nikola Ban, Zdenka Beneš, Janez Čemažar, Milan Dragović, Zdenko Dinter, Zdravko Dujmović, Jelena Erleman, Čerim Gašič, Vlado Golob, Durdica Hog, Aleksander Ivanović, Ivan Rekič, Matjaš Jančar, Blaško Jovanović, Milka Kaladžijska, Jovanka Kepevska, Janez Kocjančič, Milan Bučan, Sadik Latifagić, Danilo Marič, Nikola Marković, Saša Miklič, Radovan Milovanović, Petar Mišić, Miodrag Orlić, Fehimana Padalović, Ivan Pavič, Stanko Pekeč, Najdenko Popovski, Novak Pribičević, Olivera Prica, Branko Puharič, Ljubica Radulaški, Spasoj Radosinović, Petar Rovčanin, Radoslav Savič, Desanka Sovilj, Branimir Strenja, Andrej Škerlavaj, Budimir Trailo, Ahil Tunte, Zoran Udovičič, Branko Vasilevski, Jovan Vulič, Aleksander Zaharijevski, Tone Zimšek, Mitjat Zubat.

V nadzorno komisijo so bili izvoljeni:

Ferit Čaušević, Marjan Divjak, Milan Grubič, Budimir Lazović, Svetislav Lagonja, Vlado Popovski, Živko Šatar.

Po končanem kongresu se je sestel novi Centralni odbor, ki je za predsednika odbora Zveze študentov Jugoslavije ponovno izbral Novaka Pribičevića, za sekretarja pa Janeza Čemažarja.

Tokrat sem napravil majhno spremembo in povabil na razgovor bodoča študenta Višje agronomske šole v Mariboru Wilfreda Owina in Stephena Mwenda. Oba sta iz Kenije. Wilfred je končal srednjo kmetijsko šolo.

V.: Po vsej verjetnosti slovenskega jezika še nikdar nista slišala. Vama slovenščina dela velike težave?

O.: Zdaj je še vedno težko, vendar je veliko lažje kot v začetku. Čez kakšno leto upava, da bova vse povsem razumela.

V.: Hodita v kino, gledališče, na ples in podobno?

O.: V kino gremo večkrat, včasih pa tudi v gledališče. Na ples pa hodimo h »Konstruktorju«.

V.: Se ukvarjata s športom?

O.: Jaz zelo rad igram odbojko, tenis in namizni tenis, Stephan pa odbojko, tenis in nogomet. Za sedaj se še ne misli vključiti v kakšno mariborsko športno društvo.

V.: Nameravata se vpisati na VAŠ v Mariboru. Zanima me na kakšen oddelek?

O.: Verjetno se bova odločila za vinogradniško-sadjarški ali živinorejski oddelek.

V.: Vam ugaja mariborska hrana?

O.: V začetku so bile s hrano velike težave. Nismo vajeni takšnega okusa, zato nam hrana ni ugajala. Sedaj pa smo se že tudi na to navadili.

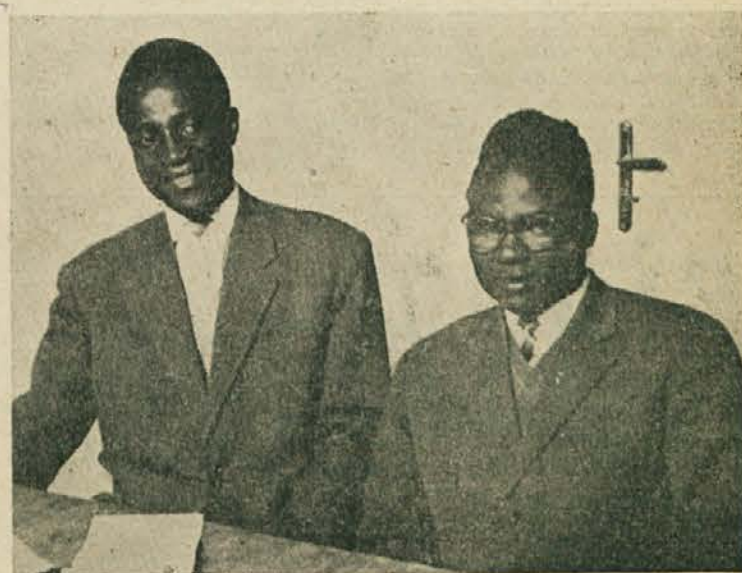
V.: Kaj pa vreme?

O.: Vreme pa imate zelo slabo. Vedno samo sneg. Pri

nas je sneg samo v visokih gorah. Upamo pa, da bo poleti veliko boljše.

V.: Imate radi zabavno glasbo in kako vam ugaja naša narodna glasba?

O.: Na plesu v »Konstruktorju« je glasba zelo dobra. Vašo narodno glasbo pa zelo malo slišimo. Na plesu nam ne odgovarja ritem. Mi smo navajeni na hitrejšega.

V.: Vam je všeč v Mariboru?

O.: Najprej so nas ljudje precej čudno gledali, posebno mali otroci. Sedaj so se nas pa privadili.

Obiskali smo tudi čudovito Pohorje. Bili smo tudi na Ma-

riborskem otoku in v vseh večjih mariborskih podjetjih. Pozimi Maribor ni preveč lep, toda mi se zanašamo na pomlad.

V.: Kaj pa mariborska mladina?

O.: Mladina je zelo prijazna in tudi prijateljska. To opazimo posebno na plesu.

V.: Kakšne dolžnosti vas čakajo v domovini, ko boste končali študij v Jugoslaviji?

O.: V Jugoslaviji ostanemo še štiri leta! Po dveh letih v Mariboru gremo v Ljubljano. Ko se vrnemo v domovino, bomo zavzeli vodilne položaje

in v vseh naših podjetjih in ustanovah, zato se pač moramo pridno učiti.

V.: Imate morda kakšne posebne želje?

O.: Predvsem to, da bi rada dobila kakšno sobico neke v bližini VAŠ. M.S.

POLJSKA:

MED SNEZINKAMI, PRIJATELJI IN SVETOVNIM PRVENSTVOM

Januar. Tik pred plenom odbora mariborske Zveze študentov je prišlo pismo odbora za mednarodno izmenjavo mladine in študentov FLRJ: »Za 15-dnevni izlet na Poljsko vam dajemo na razpolago pet mest.« Plenum je izbral petorico — Salka Barjamagiča (VSS), Savo Mihajloviča (VAŠ), Vlada Goloba (VEKŠ) — ki je bil tudi vodja potovanja —, Marjana Logarja (VTŠ) in mene. Dokumentov še nikoli nismo dobili tako hitro — vsa čast razumevanju Tajništva za notranje zadeve.

ODHOD:

16. februarja dopoldne.
Vsa skupina je štela 16 mladih ljudi — iz Pirota, Leskovca, Beograda, Zagreba in Maribora. Carinske formalnosti so bile res samo formalne.

DUNAJ:

6 ur časa. Eden od Zagrebčanov je znal načrt mesta na pamet, le mi še tega nismo vedeli in smo hodili kar na slepo.

Dunaj še ni bil daleč za nami, ko nas je zmanjkalo. Lahko noč. Še cariniki nas niso spravili pokonci za dlje kot nekaj minut. Ugotovili smo tudi že prvo žrtev potovanja — na plaku Maribor — Dunaj so ostale karte za turo. Cisto nove. Pri tem tako radi tarokiramo. Vso Čehoslovaško smo v glavnem prespali, ponoči se tako ali tako le malo vidi. Zjutraj, kakih 20 ur po odhodu iz Maribora, smo prestopili poljsko mejo.

ZABRZDOWYCE:

Vrata kupeja so se odprla »Ja sam tu, moje ime je Wanda. Ja sam pilot te grupe.« Pilot pomeni vodiča.

KATOWYCE:

Umazano mesto, kjer pada siv ali temnosiv sneg. Slezija, premo, sam črn premog, levo, desno, spredaj, zadaj, spodaj, zgoraj: črn premog, črn dim, siv sneg, sive hiše, premalo naspani popotniki. Hotel, zajtrk v restavraciji, razpoloženje malo boljše, snežen metež, ki nas je nagnal, da smo opustili sprehod po mestu in malo legli. Hudo težko smo se spravili pokonci.

Popoldne smo v metežu, ki ni nič popustil, s trampajem (ki vozi na izredno dolgih progah) obiskali znani veliki nogometni stadion in Planetarij, ki nosi Kopernikovo ime; notri se počutiš kot pod pravim nebom (zvezde, večer, noč, jutro) gramofonska plošča pa v tekoči srbohvaščini sproti razlaga vse mogoče nebesne pojave. V avli pred garderobo veliki sliki Titova in Gagarina in dolga vrsta tabel o polejih v vesolje. Nazaj grede smo si z Romanom (medicincem, ki je bil z nami tudi v Zakopanah) in ostalimi Poljaki že hrabreje postajali vprašanja o tem in onem pri njih in pri nas. Tako

je proič nastopil najzanimivejši del — proič, toda ne še poslednjič. Zvečer smo bili v študentskem klubu, navezali »uradni« kontakt študentov mariborske univerze s študenti katoviške univerze in poslušali glasbeno, toda dobro izveden in dobro obiskan »jam-session«. Servirali so samo pivo (toplo) in kava, ki je pa ne znajo pripraviti tako kot Bosanci. Poizvedovanja smo seveda nadaljevali, vsak odgovor zaključuje že naslednje vprašanje, in to na obeh straneh. (P. S.: Jazz je na Poljskem izredno kvaliteten.)

Naslednje jutro smo se z vlakom potegnili do

KRAKOWA:

Stara mesto, ki živi od zgodovine in za zgodovino; tak vtis smo dobili. Pokazali so nam mnogo lepih starin, mestna vrata — Barbakan, kraljevi dvorec Wawel, stare pokrite tržnice Sukiennice, cerkev »Krakowska Notre dame« z dvema različno visokima stolpoma iz 12. stoletja, ki ima ogromen, ves pozlačen oltar iz 15. stoletja. Potem so nam pokazali še cerkev to in cerkev ono, vseh je menda 72. Starih, starejših, novejših, novih. Ves dan smo »otkali« naokrog po snegu in vetru; zvečer smo zopet obiskali Studentski klub, malo plesali in (ne vsi) navezovali nove stike ter poizvedovali. Z Vladom sva sprejela vabilo, da zavijemo še domov k Tomaju, ki je prav ta dan diplomiral na ekonomiji. Stara hiša, staro stanovanje, stara oprema — v tem Krakovu presnetem je vse staro. Center mesta je na istem Ryneku (trgu) kot pred 400 leti, videti je še sedaj prav tak kot je bil takrat, le mestna hiša je zgorela in ostal je samo njen stolp. Zidajo v Krakovu samem malo, tudi razrušen ni bil, Hitlerjev guverner v Krakovu je imel smisel za umetnost. Nekaj kilometrov od tod pa rase novo mesto Nowa huta (huta = rudnik). Po prvotnem programu bi morali tam obiskati neko tovarno, po spremenjenem pa bi naj videli

OSWIENCZIM:

Vendar nam je sneg to onemogočil. V veliko nezadovoljstvo nas vseh.

Tudi naslednjega dne smo zaradi tega izkoristili čas za izživeljanje na področju umetnostne zgodovine. Bili smo v galeriji neke stare plemiške rodbine in videli celo vrsto originalnih mojstrov in (Da Vinci: Dama s hermelinom). Bili smo v sobanah kraljeve palače in gledali svetovno znane gobeline in »njihove bratrance« arrase, prve umetnine te vrste, ki imajo v svojih podobah tretjo dimenzijo.

V ponedeljek zjutraj — štiri ure autobusne vožnje po snegu, sneg desno, sneg levo, sneg spredaj, sneg zadaj, sneg spodaj, pa tudi ves čas sneg zgoraj — v

ZAKOPANE:

»FIS« (= Mednarodna smučarska zveza) je krajše kot »Svetovno smučarsko prvenstvo o nordijskih disciplinah« in Poljaki so dobesedno bolni na kraticah. Zakopane, FIS to, FIS ono, FIS tretje, FIS-cene (= 20% pribitka posebne marže), FIS-gneča, FIS-tekmovalne proge. To zadnje nas je še najmanj zanimalo. Zato pa nas je bilo povsod drugod polno. Že v Krakovu smo prišli v prvi slik z grupo bolgarske mladine, tu smo ga poglabili s »tovariškim večerom«, s plesom (za ene) in razpravljanjem (za druge).

Mnogo smo hodili po mestu; potegnili smo se z žičnico (ki je tako dolga, da ima omesno postajo, kjer se moraš preseliti v novo kabino, zopet za 20 ljudi) na vrh Kasprovoy, 1988 m, 2,5 m snega, — 16 stopinj. Na vrhu je meteorološka opazovalnica, deset metrov dalje pa že stoji češkoslovaška mejna karaula; z nekakšno gorsko železnico na treh tračnicah pa smo se po dolgem čakanju vendarle uspeli odpeljati na vrh Gubalovka, uprizarili zgoraj veliko kepanje z metanjem v sneg in »ribanjem« — s tesno zmaglo Jugoslovčanov in potem po kratkem sankanju pol ure čakali na prostor v restavraciji, da spijemo obvezni čaj.

FIS, FIS, FIS.

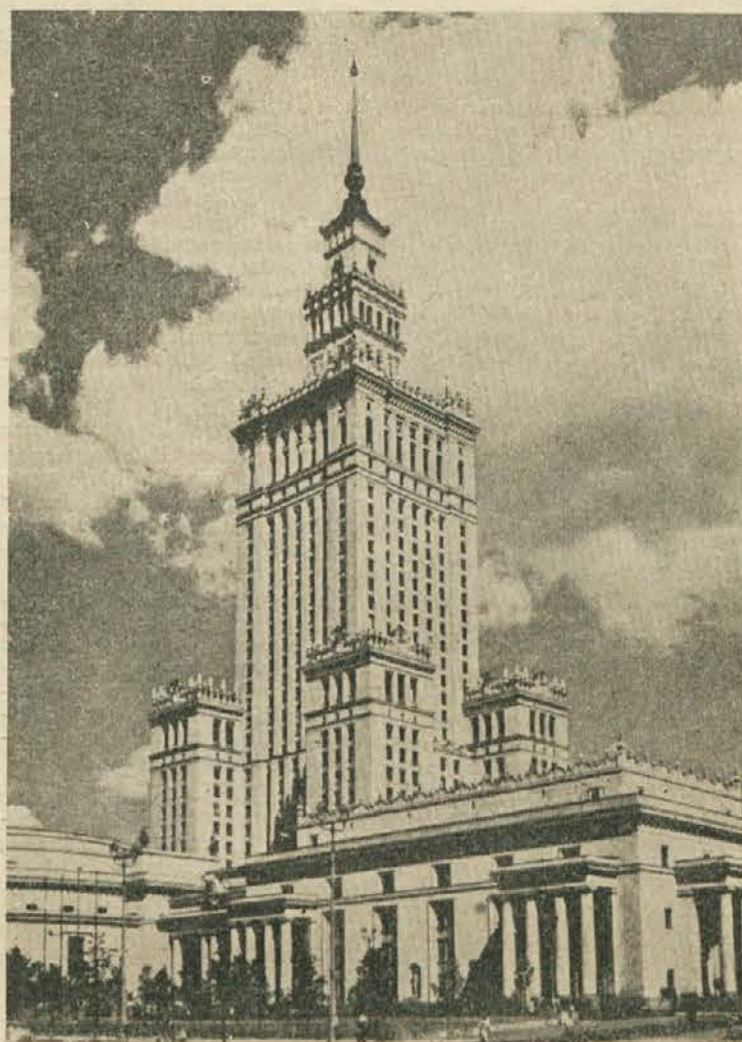
Bili smo na folklornem večeru pesmi in plesov na odru in na ledu, na koncertu ne vem več katerega slavnega poljskega pianista (ne vsi, a vendar!), ali pa smo v svojem domu igrali biljard, gledali poljsko televizijo in poslušali jugoslovanski radijski program. Nekateri smo tudi ta čas izrabili za pomenke o Jugoslaviji, Poljski, Nemčiji, Bolgariji, o vzhodnem bloku. Od Poljakov smo zvedeli največ, Nemci so le vzdihovali, Bolgari so bili bolj zadržani, z grupo Azerbejdžanov nisem mogel dobiti pravega stika (rusko ne znam), s Poljaki smo pa govorili v glavnem v »slobanščini«. Bolgari znajo nekaj srbskih besed, njihov jezik je tudi precej podobno makedonskemu.

Kar se tiče FIS tekmovanj, smo videli kvečjemu toliko, kot vi doma ob televizorjih, v »originalu« smo gledali samo skoke. Ob koncu smo napravili še izlet s sanmi in stopili v stik z uradno delegacijo helsinske univerze.

Poslednja dva dneva našega bivanja na Poljskem sta bila namenjena obisku

V VARSAVI:

Popoldne prvega dne smo si ogledali veličastni Dom kulture in znanosti, ki so ga zgradili sovjeti po svojem okusu in se ne ujema povsem z okolico, ima pa celo vrsto dveran za javne prireditve, sejno dvorano s 5500 sedeži, zimski olimpijski bazen, nekaj muzejev, 33 nadstropij,

Palača kulture in znanosti v Varšavi

razgledno ploščad z odličnim umetnostne zgodovine. Saj smo pregledom čez vse področje, televizijski stolp itd. Zgradili so zgodovino arhitekture.

»Naprej, naprej tiraj svoj čoln« —

Razgled: še vedno ogromno porušenega, gradili so več zunaj mesta, onstran Visle, v centru pa skoraj nič. Ruševin je torej še mnogo — da pa so kljub temu pridno zgradili, smo se prepričali naslednji dan

V STARI VARSAVI:

Povsem porušeno staro Varšavo, najstarejši del mesta, so v celoti rekonstruirali po starih slikah in starih načrtih s tipično poljsko ljubeznijo do vsega, kar je zoezrano s staro poljsko zgodovino. Od tod smo se potegnili z autobusom še

SKOZI NOVO VARSAVO.

Prav spočiješ si, ko zopet zagledaš znane obrise naselij iz blokov in za trenutek pozabiš na in to na Poljskem mnogo pose, kar si slišal iz zgodovine inmeni.

M. Mulej

V ČAST DNEVA MLADOSTI

Aprilski študentski festival

VABIMO TUDI IZREDNE

Letos bomo študentje mariborskih visokošolskih zavodov prvič priredili svoj festival, s katerim želimo pokazati plod naših prizadevanj ter tudi s tem sodelovati v raznih akcijah: kulturnih, športnih in drugih. Za razliko od študentskega kulturnega tedna, ki ga prireja ljubljanski klub mariborskih študentov, je poudarjeno predvsem amatersko sodelovanje. Pritegniti želimo še ostale mariborske prebivalce. Spored je sledeč:

13. aprila: Razgovor o naših šolah
14. aprila: Brigadirski večer
15. aprila: Otvoritev likovne in foto razstave
16. aprila: Jam-session
17. aprila: KATEDRA 62
18. aprila: Tekmovanje med šolami
19. aprila: Literarno-glasbeni večer
20. in 21. aprila: Športna tekmovanja

Kino Index

KAM S TRUPLJOM (CRIMEN). 90 minut zadržanega pričakovanja in smeha. VITTORIO GASSMAN, ALBERTO SORDI, SILVANA MANGANO IN vrelci italijanskih besed za . . . . . 7 točk

NOČ VELIKEGA NAPADA. Za — najstiletne in tiste, ki imajo radi mnogo brezpotrebne klanja, je film vsekakor užitek. Kdor pa od filma pričakuje nekaj več bo razočaran . . . . . 6 točk

SOS — TAXI — TAXI. Francozi se res proslavljajo z dobrimi kriminalnimi filmi. Drži pa tudi, da so to pri današnjem okusu publike najbolj »denarni metri«. Kakor, da bi se iz njih učili moriti . . . . . 8 točk

DARCLEE (romunski film) — Kje so vzroki, da naše občinstvo apriori odklanja filme vzhodnih dežel? To je res velika napaka. Film je veliko bolj realen, kot osladni italijanski filmi na podobno temo — . . . . . 8 točk

NEKAJ BESED O NASTANKU MARIBORA

Maribor: leto 6962 . . .

Arheološke najdbe pričajo, da so bili naši kraji naseljeni že v mlajši kameni dobi okoli leta 5.000 pred našim štetjem. Okrog

tudi politične interese. Maribor je rasel. 1209 je bila naselbina povišana v trg kot pomembna postojanka na poti s severa proti

pospešili mariborsko trgovino. Opravljali so denarne posle, ki drugim niso bili dovoljeni. Trgovino so dvignili od krajevne na mednarodno raven. V mestu, ki je imelo tedaj približno tisoč prebivalcev, so predstavljali Židje tretjino. Imeli so svojo mestno četrt, s sinagogo, ki stoji še sedaj (v zelo slabem stanju) v Židovski ulici ob Dravi, vzhodno od Glavnega trga.

Ob koncu 15. stoletja je okrepjeno meščanstvo doseglo, da so Žide izgnali, zato da je lahko samo prevzelo trgovino. To se je mestu kmalu maščevalo. Začetki kapitalizma so se pojavili tudi pri nas, okorni domači trgovci, pa niso mogli kljubovati finančno mnogo močnejšim nemškimi družbam.

Mesto so v 15. stoletju večkrat oblegali Madžari in Turki. Pred Turki je prenehala nevarnost šele po njihovem porazu leta 1683 pred Dunajem. Na povratku so zelo opustošili Dravsko polje in Haloze.

Zanimivo je, da so tudi pri nas v srednjem veku do srede 18. stoletja poznali čarovniške procese s sežiganjem. Maribor je hudo prizadela epidemija kuge, ki je v 17. stoletju pobrala skoraj polovico prebivalstva. Mesto si je spet opomoglo v 17. stoletju, ko je bil Trst proglašen za svobodno pristanišče in so zgradili cesto od Dunaja do Trsta. Tabor na desnem bregu Drave je stal še v času turške nevarnosti, pozneje pa so se tam naselili tudi drugi meščani, predvsem zaradi nesnage v ozkih mestnih ulicah, obrtniki pa, ker niso mogli uspeli ob ekskluzivno organiziranih cehih.

Ko je fevdalizem propadel, so tudi ta del naselja vzeli pod okrilje mesta, ki je že nekaj časa imelo mestni svet in sodnika.

A. K.

Nani: Stari Maribor

leta osem sto so se s severa priselila ilirska plemena, leta štiri sto pa iz današnje Francije Kełti. Vsako ljudstvo je prineslo s seboj svoje običaje in kulturo. Iliri so sežigali svoje umrle in njihov pepel zakopavali v žarah. Te so v Mariboru našli ob Mladinski ulici pod Kalvarijo in še na nekaterih krajih. Obe plemeni sta se torej preselili k nam v mlajši železni dobi, eni v hallstattu, drugi v latenu.

V zadnjih letih pred pričetkom našega štetja so zavzeli Rimljani tudi alpske dežele, ter ostali njihovi gospodarji štiri stoletja. Tako so dobili kopensko zvezo z že prej osvojenimi pokrajinami v Dalmaciji in drugje na Balkanu. Rimske naselbine so nastale le ob glavnih poteh in na strateško važnih položajih. Največje so bile Aemona, (Ljubljana), Celeia (Celje), Poetovia (Ptuj) poleg tega pa so postavili v severozahodni Sloveniji še cel vojaški obrambni sistem.

Točka, kjer leži Maribor, za Rimljane ni bila pomembna, vendar pa je tudi tu zrastle majhna naselbina. Ostanke iz te dobe so našli na Partizanski cesti, Trubarjevi ulici, Glavnem trgu. Skozi Maribor so s Pohorja prevažali marmor ter ga z ladjevjem po Dravi odpravljali v Ptujске delavnice.

Prišlo je peto stoletje in z njim doba velikega preseljevanja narodov. Zaradi odpnte in nezavarovane lege so se prebivalci naselja ob Dravi umaknili nekoliko višje, na Pohorje; dolina pa je za mnogo let ostala nenaseljena. Drugače je bilo s Ptujem. Tega so kot posest salzburške nadškofije v devetem stoletju znova zgradili. Da bi Madžarom preprečil vdore v Dravsko dolino, je koroški vojvoda Spannheim dal na Piramidi postaviti utrdbo, ki jo prvič omenjajo v listini iz leta 1147, kot »grad v marki« (marka je obmejna pokrajina). Od tod ime Mark-burg in iz tega Maribor. Pod utrdbo je začelo nastajati mesto. Maribor je tedaj skupno z Vurbengom, Borlom in Ptujem tvoril vrsto utrdb. Do prenehanja moči Spannheimov je Maribor pripadal Koroški, nato Stajerski, 1192 pa so ga novi gospodarji Babenberžani priključili Avstriji, ker so svojo ekspanzijo usmerili proti jugu na Jadran.

Ob prehodu iz naturalnega gospodarstva v denarno, sta se obrt in trgovina osredotočili v mestih, kjer je imelo plemstvo

jugu. Sredi 13. stoletja je postal Maribor mesto, kmalu nato pa je dobil še obzidje.

V SREDNJEM VEKU

Srednjeveški utrjeni Maribor je imel pritliško obliko kvadrata med sedamjo Kopalniško ulico na vzhodu, Dravo na jugu, Strossmajerjevo ulico na zapadu ter Gregorčičevo na severu. Zaradi specifičnih zahtev svojih obrtni naseljevali v posebnih ulicah. O tem pričajo tudi njihova imena kot Barvarska in Usmjarska ulica. Prebivalstvo je bilo na pol kmečko, saj je imela večina meščanov posest izven obzidja.

V 13. stoletju so mariborski Židje z velikimi denarnimi sredstvi, s katerimi so razpolagali,

Kompozicija — krik

Posnetek: Tika

Pozdravljeni!

Naj bo prisotnost vseh nas skromna, vendar pristrana oddelžitev vsem tistim na svetu, ki še nimajo svobode.

Lahko bi tu stali namesto nas kateri koli mladi ljudje s črno, rjavo, rdečo ali rumeno poltjo. Vseeno. Ker to, kar bomo tukaj povedali, o čemer bomo govorili, je klic, ki ga pozna človeštvo že milijone let: Klic po svobodi. Iz naših mladih, srečnih ust, bodo govorili oni, ki te svobode še nimajo, ki se za njo bore in mro, kot so umirali naši predniki, da mi lahko danes stojimo tu pred vami kot otroci izvojevane svobode.

Nato so govorili oni.

Pismo Patricea Lumumbe ženi, tik preden so ga umorili:

»Nismo sami, Afrika, Azija, svobodni narodi in tisti, ki napredujejo v svobodi na vseh koncih sveta, bodo zmerom stali ob strani milijonov, ki ne bodo odnehali v svojem boju, dokler bo ostal na njihovih tleh le en sam kolonialistični plačanec.

Svojim sinom, ki jih zapuščam, in ki jih mogoče nikoli več ne bom videl, želim povedati, da čaka našo deželo prihodnost in da pričakujem od njih, da bodo opravili posvečeno nalogo, da spet vzpostavijo našo neodvisnost in suverenost. Ne more namreč biti svobode brez dostojanstva, ne dostojanstva brez pravice in ne svobodnih ljudi brez neodvisnosti.«

VEČER ČRNSKE PROZE IN POEZIJE

Richard Wright, Patrice Lumumba, David Diop, David Mandessi, L. Ledar Senghor, Gilbert Gratiant, Langston Hughes, Pavle Sirk.

PREVODI

Veno Taufer, Miroslav Košuta, Slavko Jug.

IZVAJA

Skud Franjo Crnek, maturantje 4. b razreda I. gimnazije.

PRIPRAVILA

Milena Godinova.

Pesniki in pisatelji — črnici. Enako samosvojni, enako povezani s skupno usodo, enako človeški, samo ljudje, majhni, nepomembni, ponižani. Kaj je tako privlačnega v teh vrsticah? Človek dobi vtis, da so pisane pod vplivom obupne nemoči, kolosa, ki pritiska z vseh strani. Tudi revolucionarnost je skoraj poetična — svoboda — iluzorna. Ljudje, ki so jih vsega oropali, sanjajo. Poezija o svobodi, o divjem, nebrzdanem plesu in ritmu. Ljubez do nečesa velikega, človeškega, topliega. Jasna, preprosta misel, čisti nepotvorjeni izraz, zatajevana bol.

Mladi izvajalci bi zaslužili mnogo priznanja, mnogo več, kot jim ga je nudilo petdeset hvaležnih poslušalcev. Milena Godinova je večer skrbno pripravila, zlasti je uspela izbira odlomkov in pesmi. Tudi za njeno režijo bi lahko rekli, da je bila vzorna, le na nekaterih mestih je tekst preveč razdrobila, tako da so nekateri pesmi izgubile enotnost.

Majhna, nepomembna prireditelj. Mnogi ji niso posvetili nobene pozornosti. Toda peščica mladih ljudi je svoj nastop opravila s prizadevnostjo, ki je v današnjem času prav presenetljiva. Takšno delo je treba podpirati, pomagati, kajti predvsem v delu bomo zrasli, se okrepili in oživelili. Tudi zaradi tega je bila prireditelj še pomembnejša, kajti bila je pristrana, neposredna, na dostojni višini, kot topla beseda, bi rekel ...

IV

Rama - Kam

Všec mi je tvoj divji pogled,
in tvoja usta imajo sladkobo mangoa
Rama — Kam.

Tvoje telo je črna paprika,
ki željo podžiga
Rama — Kam.

Kadar greš mimo,
tudi najlepša zavida
ti bokov ritem ognjeni
Rama — Kam.

Kadar ti plešeš
na tam-tam Rama — Kam
na tam-tam — napet kot zmagoviti
moški spol med razigranimi bobnarjevimi prsti
in kadar ljubiš
kadar ti ljubiš Rama — Kam,
tornado besni.
V tvojem telesu za noči viharne
in napolnjuje me s tvojim dihom
o Rama — Kam, kje si, Rama — Kam,
zakaj krvavi sled po tvojih stopinjah.

TRENUTKI

Veter, beseda, nasmeh, pijača, knjiga, dolga kot življenje, lefa, poletje pod šotori in palme s papirnatimi lampioni.

NIC

Krčma je bila prazna in šank je bil moder. Dekle za njim je imelo biserno beli nasmeh; dajte mi ga ljudje, vrnite ga in natočite v veliko čašo brez dna, da ga bom pil, kajti jaz sem ženjen. Stegnil sem roke za odmevom in ostale so prazne.

NIC

Ptič feniks, ogenj in trenutki, ko goriš v plamenih življenja na njegovih krilih, ki niso steklena in jih ne vidim, čeprav čutim njihovo dušo.

NIC

Človek za šankom je kazal sliko otrok, ki jih bo uničila bodoča vojna. Goli in mrtvi, strah, trepet, praznina in smrt.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Ko se je v svoji razpravi dotaknil izrednega študija, je sekretar Zveznega izvršnega sveta za prosveto in kulturo tov. Krsto Crvenkovski dejal, da se je sistem izrednega visokošolskega študija pokazal kot zelo koristen in učinkovit. Sedanji način organizacije izrednega študija pa je tak, da potrebuje izredni študent mnogo večja sredstva kot redni, zato je neobhodno potrebno, da gospodarske organizacije in ustanove zagotovijo določena sredstva za strokovno izobraževanje svojih članov. V primeru pa, če kolektiv nima razumevanja za potrebe boljših izrednih študentov, bi jim naj pomagale tudi šole oziroma skupnost. V gospodarstvu naj bi v bodoče bolj kot doslej upoštevali

Zapisi s V. kongresa

dejansko znanje, ne pa samo diplomo in kvalifikacijo na papirju. Programi višjih šol naj se ne ravnajo po programu ustreznih fakultet, temveč naj izhajajo iz specifične gospodarske prakse.

Ena izmed karakterističnih ugotovitev na kongresu je hitra sprememba odnosa med rednimi in izrednimi študenti v nekaj zadnjih letih. V študijskem letu 1956/57 je bilo na vseh fakultetah, visokih šolah in akademijah vpisanih v I. letnik 29.213 študentov; predtem je bilo razmerje 3:1 v korist rednih študentov. V letu 1959 se je razmerje spremenilo na 2:1, da bi se v sledečem študijskem letu 1960/61 celo izenačilo na 1:1.

Splošni zakon o univerzah in fakultetah je omogočil izredni študij kot obvezno obliko pouka na vseh visokošolskih ustanovah v državi. Uvajanje izrednega študija je šlo ponekod hitreje, ponekod počasneje, v šolskem letu 1960/61 so uvedli izredni študij skoraj na vseh visokošolskih zavodih v državi. Število izrednih študentov je tudi sorazmerno hitro naraščalo, tako da je že 1960/61. leta doseglo že 45.814.

NAS RAZGOVOR S PROFESORJEM

Poudarek na praktičnem delu

Inž. Janez Saksida je prišel na Višjo agronomsko šolo v šolskem letu 1961/62, za predmet poljedelstvo. Vse do leta 1958 je bil na terenu, nato pa upravnik kmetijskega pospeševalnega zavoda v Mariboru.

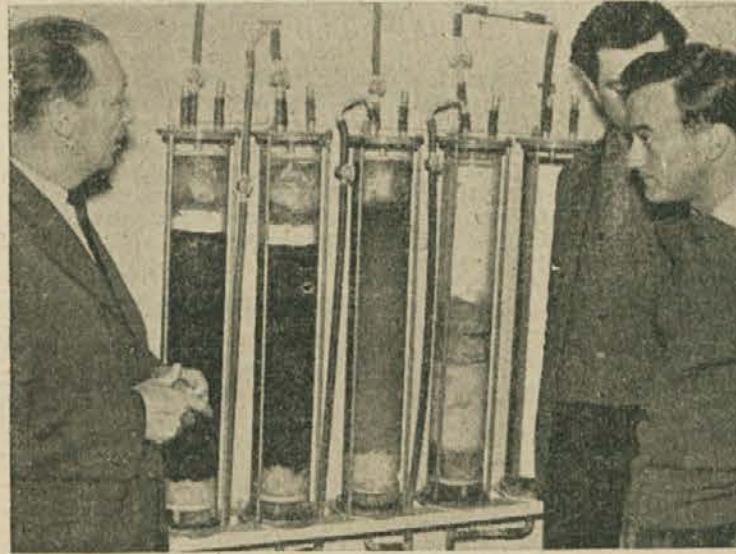
V.: Ali ste že posem oživeli v delo s študenti?

O.: Veste, meni delajo težave še določeni pedagoški problemi, ker moje delo temelji predvsem na praksi. Bolj se oživim pri praktičnem delu, ker se zavedam, da mora šola ozgajati predvsem dobre praktike. Na študente prenašam predvsem izkušnje iz mojega praktičnega dela na posestvih. Sem predstojnik poljedelskega oddelka. Prizadevam si, da bi bili odnosi med menoj in študenti čimbolj tesni. Študentje pa so tudi pridni in polagajo izpite kar redno in zadovoljivo.

V.: Kako ste razdelili praktično delo glede na semestre?

O.: Zimski semester smo porabili za praktične vaje na polju, kjer smo opravljali demonstracijske poizkuse, največ z vrstami ozimnih pšenic. V letnem semestru bomo v glavnem delali na opazovanjih in proučevanjih proizvodnih procesov na naših parcelah. Naše praktično delo bodo dopolnili tudi z ekskurzijami. Med ostalim si nameravamo ogledati Novosadski sejem.

V.: Kakšen pomen pripisujete praktičnemu delu?

Inž. Janez Saksida pri praktičnem delu

O.: Da se študenti spoznajo s sodobnimi procesi proizvodnje, je vsekakor potrebno precej praktičnega dela. Uvedli bomo tudi enomesno prakso na naših posestvih, kjer bomo vse praktike obiskali na njihovih delovnih mestih.

V.: Opravljate kakšne vaje z izrednimi študenti?

O.: Med počitnicami pripravljam za vse izredne študente laboratorijske vaje, ki naj obsegajo najosnovnejše laboratorijske poizkuse.

V.: Kakšne so perspektive o zaposlitvi študentov v mariborskem okraju?

O.: V našem okraju zaenkrat ni problemov za koristno zaposlitev naših absolventov. Če bi bila vsa mesta sistematično in koristno zasedena, bi ne bilo bojzani pred slabo proizvodnjo...

Mnogo poklicanih - malo izvoljenih

V. kongres Zveze študentov je dokončno izenačil status rednega in izrednega študenta. Izredni študij v sedanjih pogojih ni več privilegij ambicioznih posameznikov, marveč pravica vseh, zrastle iz potreb našega gospodarstva. Številke nam kažejo, da je na jugoslovanskih višjih in visokih šolah vpisanih cca 40.000 izrednih slušateljev. V nekaterih šolskih centrih, kakor pri nas v Mariboru, imamo izrednih slušateljev celo več kot rednih. Izredni študij je omogočen celo na šolah medicinske stroke, kar je do nedavnega bilo videti skoraj neizvedljivo.

Številke in dejstva nam kažejo izredni študij v optimistični luči. Če pa pogledamo nekoliko za kulise, če pogledamo število opravljenih izpitov, se nam celoten položaj pokaže nekoliko drugače. Kje naj iščemo vzroke in krivdo, za ne preveč zavidanja vredne rezultate? Že V. kongres je ugotovil, da je mnogo šolskih ustanov uvedlo izredni študij zgolj formalistično in z očitnim pesimizmom. Če pa že šolski zavodi gledajo na izredni študij iz takega zornega kota, je ta lepi obet nujno obsojen na propad.

Preveč nepravilno in enostransko bi bilo dolžiti za neuspehe samo na šolskih zavodih. Dobrašen del krivde odpade na slušatelje same, na pomanjkanje denarnih sredstev, na nerazumevanje gospodarskih organizacij, kjer imajo izredni študenti svoja delovna mesta itd.

Posebno vprašanje so seveda tudi centri za izredni študij, njihova organizacija in njihovo delovanje, saj vemo, da obstajajo mnogokrat samo na papirju. In prav ti centri bi lahko, če bi bili dobro organizirani, šolam odvzeli maksimum bremena, ki ga zanje predstavljajo izredni slušatelji.

VTŠ — NI DENARJA ZA IZREDNE — IZPITE LAHKO OPRAVLJAMO V CENTRIH — VEZALI SMO SE NA DELAVSKE UNIVERZE.

Med višjimi šolami v Mariboru ima VTŠ druga največ izrednih slušateljev, saj jih je 875. To je vsekakor mnogo in predstavlja dvakratno število redno vpisanih. Če vemo, da jih je od 904, ki so se vpisali v I. letnik, ostalo 875, bi pomislili, da teče izredni študij na VTŠ kot po vrvi. Vendar je stvar nekoliko drugačna. Višji tehnični šoli primanjkuje denarnih sredstev. To je osnovni razlog, da ni mogla nuditi svojim izrednim slušateljem tega, kar bi bilo potrebno. Če družbeni sklad za šolstvo, OLO ali ObLO ne bo zagotovil potrebna sredstva, bo šola prisiljena zaračunavati svojim izrednim študentom storitve. S tem pa vsekakor ne namerava uvajati šolnine. Tesnejšega stika zaradi omenjenih objektivnih težav ni bilo. Če bodo zagotovljena denarna sredstva, bodo dobili izredni študentje popolni študijski program z vsemi napotki, organizirali bodo intenzivne vaje v laboratorijih Višje tehniške šole in v ustreznih laboratorijih tovarn v centrih za izredni študij. Do sedaj imajo VTŠ svoje centre: Maribor — 3, Celje — 1, Ravne — 1, Trbovlje — 1, Videm Krško — 1, Pula — 1, in Krapina — 1. Centri so v povezavi z delavskimi univerzami, ker jim te nudijo cenejše storitve kot klubi inženirjev in tehnikov. Izpite lahko kandidati opravljajo v omenjenih centrih, če krijejo stroške eksaminatorja. Poglavitna težava je pravzaprav tudi v tem, da mnogo študentov gleda na študij prelahko in misli, da predstavlja le nekakšno prekvalifikacijo.

VSS — ČEPRAV NI CENTROV, IZREDNI ŠTUDIJ LEPO POTEKA.

Letos se je na VSS vpisalo 29 izrednih slušateljev, lani pa je pogojem za vpis v II. letnik zadostilo 18. kandidatov. Od lanskoletnih izrednih slušateljev jih je nekaj že odpadlo, drugi pa bodo še letos zadostili pogojem za nadaljnji vpis. Ker število izrednih ni veliko, VSS ni organizirala študija po centrih. Prav tako za tak študij v drugih krajih ni ustreznih laboratorijev in strokovnih kadrov. Mariborski izredni študenti opravljajo vaje v korak z rednimi. Ostali pa imajo organizirane seminarje in vaje med semestralnimi počitnicami.

Sestanek izrednih študentov na VTŠ

28. marca je uprava VTŠ sklicala sestanek svojih izrednih slušateljev. Udeležba na sestanku ni bila najboljša, saj je bilo od celokupnega števila 900 izrednih študentov — od katerih je 400 Mariborčanov — prisotnih le kakih 45.

V diskusijo je posegel tudi direktor VTŠ inž. Rajič. Razsvetlil je nekaj problemov, ki so vplivali, da je organizacija izrednega študija na VTŠ v primerjavi z drugimi višjimi šolami v Mariboru nekoliko zaostala. Šola ima z izrednimi študenti slabo povezavo. Če bi študentje pokazali več zavzetosti za študij, bi lahko mnogo pomagali pri reševanju študijske problematike, tako pa prihajajo večinoma na šolo le po informacije in še to bolj poredko. Zaradi tega poizkuša šola organizirati študij na različne načine in tudi izven šole. Aktivni so zlasti centri v tovarnah in pa delavske univerze. V Mariboru so taki centri v TAM, METALNI in LIVARNI, razen tega pa delujejo še v Celju, na Ravnah, v Kranju, Puli in drugod. Šola ima težave tudi s predavatelji. Saj predava 140 predmetov 9 rednih in 55 (!) izrednih profesorjev. (Razmerje 1:6.) Ti izredni profesorji so kot strokovnjaki redno zaposleni v svojih podjetjih.

Šoli primanjkuje finančnih sredstev, da bi lahko nudila izrednim študentom cenejša predavanja na Delavski univerzi, je bilo rečeno tudi v razpravi.

Podjetja v mariborskem okraju premalo podpirajo člane svojih kolektivov, ki izredno študirajo, ne dajejo jim niti študijskih dopustov, niti kakršnihkoli olajšav pri delu. (Seveda izjeme potrjujejo...)

Šola s svoje strani poizkuša nuditi izrednim študentom čim več ugodnosti. Ni jim treba testirati semestrov, izpite pa lahko delajo stalno, ker pravica opravljanja izpitov ne zastane. Velika ugodnost je tudi v tem, da imajo izredni študentje status študenta 4 leta. Študij bi

mi. Zapreko predstavlja oddaljenost, osebni problemi posameznih slušateljev in nerazumevanje nekaterih podjetij, kjer izredni študentje delajo. Tam se izgovarjajo, da namreč zaradi študija trpi delovna produktivnost.

VAS IN VEKŠ sta organizirali izredni študij po centrih, ki so za agronome pri Klubih kmetijskih inženirjev in tehnikov, za komercialiste pa pri Društvih ekonomistov. V teh klubih obiskujejo agronomi predavanja in vaje. Prav tako organizira šola med počitnicami ciklična predavanja in vaje. Vsi agronomi dobijo skripta in program. Prav tako jih šola v časovnih presledkih vabi na skupna posvetovanja. Pogoje za izredni študij je VAS omilila in omogočila polaganje izpitov tudi izven rednih izpitnih rokov. Najagilnejša je sekcija v Krškem, kateri je predavatelj in laboratorije dala na razpolago ena izmed krških tovarn.

K

Pismo bralcem izredne rubrike

Ena izmed poglavitnih nalog Katedre je, da vzdržuje zvezo med študenti v rednem delovnem razmerju v Mariboru in drugod in šolo oziroma kolegi, ki redno študirajo. V Mariboru smo na področju izrednega študija dosegli mnogo, lahko celo trdimo, da smo večinoma načelnih vprašanj v zvezi z organizacijo študija že rešili ali vsaj poizkusili rešiti. Katedra poizkuša temu razvoju slediti, ne bilo bi pa prav, če bi postala samo zapisovalec, prav tako pa si ne želimo biti samo prenašalec obvestil, ki nam jih za vas dostavljajo tajništva posameznih šol. Naša želja je, da se tudi vi vključite v naše delo. Vsak izmed vas ima pri študiju svoje specifične probleme, težave in uspehe. Vsak si nabira izkušnje — ali bi ne bilo torej bolje, če bi te izkušnje posredovali tudi drugim? Zelo nas zanima delo sekcij posameznih šol v drugih slovenskih mestih. Nekaj skupnih podatkov o tem lahko dobimo na šolah, toda kaj več bi nam morali pisati vi. Izredna rubrika Katedre vam je odprta, lahko se zglasite osebno pri nas, lahko pa nam pišete na naslov. Pozivamo vas k sodelovanju.

NA SVETOVNIH ŠTUDENTSKIH ZIMSKIH IGRAH V SVICI

Naši študenti med najboljšimi

Villars, znano švicarsko zimskošportno središče, je bilo v preteklem mesecu prizorišče svetovnih študentskih zimskih iger, na katerih je tokrat sodelovalo kar 366 tekmovalcev iz 21 držav. Pomerili so se v smučanju, hokeju na ledu in umetnem drsanju. Naši tekmovalci so se na tem pomembnem tekmovanju odlično odrezali in povsem opravičili svoj odhod. Pri tem mislimo predvsem na drsalni par Andree-Peršin, ki je v ostri konkurenci osvojil bronasto kolajno, nič manj pa na Lakota, ki se je med znanimi tekmovalci v kombinaciji uvrstil na odlično 5. mesto.

★ Jugoslovanski študenti tokrat nismo ostali brez kolajne. Naša tekmovalca Tjaša Andree in Peter Peršin sta se v izredno močni konkurenci drsalcev odlično uveljavila in v parih osvojila bronasto kolajno! Ta jima bo med veliko zbirko pokalov, plaket in priznanj gotovo najdražja.

★ Znani zahodnonemški tekmovalac Willy Bogner spada že vrsto let med najboljše smučarje na svetu. S premočno zmago v slalomu in solidno uvrstitvijo v veleslalomu in smuku si je na študentski olimpiadi v Villarsu zagotovil zlato kolajno.

—TONE TERŠEK

telovadec brez trenerja

■ Poiskali smo ga med odmorom na Tehnični srednji šoli. ■ Teršek — 21-letni fant, ki že na prvi pogled daje videz telovadca in dobrega športnika. Prijazno nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

— Kdaj in kako si začel s telovadbo?

■ Začel sem kot pionir pri »Partizanu« in že takrat so mi bile vaje na orodju bolj pri srcu kot igre z žogo. Kot tekmovalac sem prvič nastopil leta 1957 na državnem mladinskem prvenstvu in se uvrstil na 12. mesto. Se istega leta sem se udeležil Gimnastrade v Zagrebu.

— Tvoji pomembnejši uspehi?

■ Ze dve leti sem republiški prvak pri članih višjega razreda. Na evropskem prvenstvu železničarjev sem bil 15., na turnirju članov višjega razreda v Skopju pa drugi. Na meddruštvenih tekmah v okviru

republiške lige sem bil enkrat drugi in dvakrat prvi.

— Kaj misliš o orodni ligi?

■ Orodna liga je edini način, ki omogoča tekmovalcem

redno nastopanje. Jasno je, da se mimo popularizacije telovadbe nenehoma dviga tudi kvaliteta. V Mariboru imamo močno orodno vrsto, ki pa je žal brez profesionalnega trenerja. Tudi s finančnimi sredstvi smo precej na slabem, tako da nam društvo ne more nuditi po treningu niti toplega čaja.

— Kako in koliko treniraš?

■ Treniram 4-krat tedensko po 3 ure. Delno nam pomaga tov. Vlado Težak, v glavnem pa smo prepuščeni sami sebi, kar se nujno odraža na posameznih tekmovanjih. Kolikor bi imel dobrega trenerja, si upam že čez dve leti prestopiti v zvezni razred. Samo z dobro voljo mi bo to težko uspelo...

— Kaj misliš o evropskem prvaku Cerarju?

■ Miro obvlada vsa orodja tako dovršeno in s takšno zanesljivostjo kot malokdo na svetu. Dobro pripravljen ima po mojem mnenju tudi na bližnjem svetovnem prvenstvu vse možnosti, da se uvrsti na prva mesta.

— Kaj misliš o študentskem športnem društvu v Mariboru?

■ Prepričan sem, da bi bila ustanovitev študentskega društva odlična prekretnica v mariborskem športnem življenju. V takšnem društvu bi se zbirali študentje, si krepili zdravje in koristno preživeli svoj prosti čas.

— Tvoji načrti po končanem 4. letniku TSS?

■ Zelo rad bi nadaljeval s študijem na Višji tehniški šoli v Mariboru. V ta namen si bom skušal omisliti kakšno podporo, sicer s študijem ne bo nič.

— Kaj delaš v prostem času?

■ Rad poslušam zabavno glasbo, redno hodim v kino, seveda pa se zanimam za vse športno življenje v Mariboru.

— Želje?

■ Trenutno si najbolj želim uvrstitve v mladinsko državno reprezentanco in dober plasman na državnem članskem prvenstvu. Sicer pa dobrega trenerja...

— SAS —

Jugoslovansko ekipo so sestavljali Lakota, Jamnik in Fanedlova (alpske discipline), Oman in Eržen (skoki) ter drsalca Andree in Peršin.

SMUČANJE: najprej je bilo na sporedu tekmovanje v slalomu. Zmagal je znani zahodnonemški tekmovalac Bogner pred Fincem Ekstamom, Lakota pa se je uvrstil na 13. mesto. Ravenčanka Krista Fanedl se je v tej disciplini med 30 tekmovalkami uvrstila na solidno 10. mesto. Zmagala je Francozinja Prince, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstili Henneberger (Zah. Nemčija) in Ehrenfried (Avstrija).

Proga za smuk je bila dolga 3200 m in je imela 780 m višinske razlike. Zmagal je Francoz Mollard pred Avstrijcem Kutschera in Bognerjem. Lakota se je uvrstil na odlično 5. mesto, Tomaž Jamnik pa je bil 25. Pri ženskah je zmagala Nemka Henneberger pred Avstrijko Ehrenfriedovo. Fanedlova je bila 12.

V veleslalomu je bil najhitrejši znani Wagnerberger (Zah. Nemčija), za njim pa so se uvrstili Bogner in Kutschera. Lakota je vozil ponovno odlično in se uvrstil na 6. mesto. Pri ženskah je zmagala pripadla Hennebergerjevi, Fanedlova pa je bila tokrat deveta.

V alpski kombinaciji je bil vrstni red naslednji — moški: 1. Bogner (ZN), 2. Mollard (Fr.), 3. Kutschera (A), 4. Kostinger (A), 5. PETER LAKOTA, itd.; — ženske: 1. Henneberger (ZN), 2. Prince (Fr.), 3. Hermet (A), ... 7. KRISTA FANEDL, itd.

V SAMOSTOJNIH SKOKIH so dosegli presenetljiv uspeh Japonci, saj so zasedli kar 6 prvih mest. Zmagal je Wakasa 227 (64 — 65 m) pred Eto 225 (61 — 65 m). Oman je bil s 196,5 točkami in skokoma 60 in 53 m štirinajsti.

V skokih za nordijsko kombinacijo je zmagal Japonec Ni-gawara, medtem ko je zmagovalec te discipline postal sovjetski tekmovalac Drjagin. Jugoslovani v tej disciplini nismo imeli zastopnika.

■ DRSANJE: konkurenca je bila izredno ostra, saj sta med drugimi nastopila celo evropski prvak Calmat, med ženskami pa študentska svetovna prvakinja Hlavackova iz CSR. Naša zastopnika

■ Peršin in Andreejeva sta se odlično uveljavila. V parih sta osvojila bronasto kolajno za švicarskim in madžarskim parom. Med posamezniki je zanesljivo zmagal Francoz Calmat pred Japoncem Satom, pri ženskah pa Japonka Ueno pred Madžarko Zellnerjevo. Peršin je v tej konkurenci zarezal solidno 7. mesto, Andreejeva pa je bila šesta.

HOKEJ NA LEDU: za hokejske tekme na umetnem drsalni-

šču v Villarsu je bilo največ zanimanja. Med gledalci je bilo največ Francozov. V odločilnem srečanju je CSR premagala Švedsko z visokim rezultatom 11:1 (6:0, 1:0, 4:1), nekoliko poprej pa še reprezentanco ZSSR s 3:1 in zaslužno osvojila zlato kolajno.

Mimo teh tekmovanj so bili na sporedu še teki, kjer pa naši tekmovalci niso nastopili. Pri moških je zmagal Rus Voročihin, pri ženski pa Poljakinja Biegunova.

USPEŠNI TUDI V ITALIJI

Po velikem študentskem smučarskem tekmovanju v Villarsu so se najboljši smučarji-študenti odpravili v Italijo in se blizu mesteca Courmayeur pomerili na tradicionalnem smuku za pokal »Ferruchija Gilerac«. Nastopili so najboljši tekmovalci iz Avstrije, Zahodne Nemčije, Francije, Italije, Švice in Jugoslavije.

V moški konkurenci se je ponovno izkazal naš Lakota, ki je na zahtevni progi osvojil odlično tretje mesto. Zmagal je avstrijski tekmovalac Kostinger, drugi pa je bil njegov rojak Kutschera. Tudi med študentkami so triumfirale avstrijske študentke, naša Fanedlova pa je osvojila 7. mesto. Zmagala je Erika Thoma (Avstrija).

OKRAJNO SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO V VAJAH NA ORODJU

Lovorike za telovadce SŠTV

Pred dnevi je bilo v Mariboru kot del jugoslovanskih pionirskih iger srednješolsko prvenstvo v vajah na orodju. Tekem se je udeležilo preko 100 telovadcev mariborskega okraja, kar zgovorno kaže, da je med našimi srednješolci veliko zanimanje za vaje na orodju. Zbrane tekmovalce je pred pričetkom tekmovanja pozdravila predsednica Okrajne zveze Društva prijateljev mladine tov. Vida Rudolfova.

Kot je bilo pričakovati, so največ lovorik pobrali telovadci in telovadke Srednje šole za telesno vzgojo. Med posamezniki je še posebej navdušil Tone Teršek (TSS), ki je z zahtevnimi vajami dokazal, da je trenutno najboljši mariborski telovadec. Na koncu so se pomerili med seboj še pionirji

in pionirke osemletke. Izidi:

o MLADINCI, EKIPJE: 1. Srednja šola za telesno vzgojo 354,7 točk, 2. Tehnična srednja šola 329,6, 3. II. gimnazija 328,5, 4. I. gimnazija 325,5, 6. ZIS 310,1, 7. Kmetijska 279,7;

POSAMEZNIKI: Teršek (TSS) 59,5, 2. Pureber (II. gimn.) 59,3, 3. Gorše (SŠTV) 59,3, 4. Pintar (SŠTV) 58,8, 5. Smuc (SŠTV) 57,9, 6. Senveter (Vaj. avto šola) 57,6.

o MLADINKE, EKIPJE: 1. Srednja šola za telesno vzgojo 295,6, 2. učiteljske 285,6, 3. II. gimnazija 280,8, 4. I. gimnazija 278,5, 5. Srednja tehnična šola 258,2, 4. Administrativna šola 252,5, 6. ESS Ptuj 251,4.

POSAMEZNIKE: Vizjak 49,8, Baša 49,7, Pajnik, Čretnik, Haunik (vse SŠTV) 49,5, Rat (učiteljske) 49,2.

o PIONIRKE: 1. »Prežihov Voranc« 286,0, 2. »Slavko Slander« 282,1, 3. »Bojan Hleček« 281,6, 4. »Franc Rozman« 277,7, 5. »Janko Padežnik« 275,5, 6. »Rado Robič« 271,9.

POSAMEZNIKE: Kofolj (B. I.) 49,4, Špeh (P. V.) 49,1, Rajšter (A. Besednjak) 49,0, Kuntnjak (S. S.) in Černy (J. P.) obe 48,4.

J. Jurčič

»ISKRA«

INDUSTRIJA ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO

Jugoslovansko tržišče zastopa:

PRODAJNO SERVISNA ORGANIZACIJA ISKRA, Ljubljana, Linhartova 35-1
Telefon: 32-933, 33-752, 33-775, 33-279 in 33-772 z naslednjimi podružnicami:

LJUBLJANA, Titova cesta 19
ZAGREB, Gunduličeva 7
BEOGRAD, Takovska 6
SKOPJE, Maršala Tita 27
TITOGRAĐ, Njegoševa 16
SARAJEVO, Brankova b. b.
SPLIT, Bosanska 2
REKA, Rade Končara 17

Tudi v MARIBORU bo v kratkem odprta trgovina »ISKRA«.

Trgovinska zbornica za okraj Maribor

CESTITA

VSEM ŠTUDENTOM K PRAZNIKU 1. MAJA!

Avtoobnova - Ptuj

proizvaja avtomobilsko opremo za vsa vozila
domače proizvodnje.

Perutnina Ptuj

NUDI CENJENIM ODJEMALCEM: MESO,
MESNE IZDELKE, VSE VRSTE PERUT-
NINE V NAJBOLJŠI KVALITETI IN PO
ZMERNIH CENAH.

Primat

tovarna kovinske opreme v Mariboru

projektira in izdeluje industrijsko notranjo opremo
in vso opremo, ki jo potrebujejo pisarne.
Zahtevajte ponudbe in prospekte!

Občinski ljudski odbor

PTUJ

želi vsem študentom
in prebivalcem
Maribora prijetno
praznovanje
1. MAJA

PLUTAL

industrija plutovinastih izdelkov

LJUBLJANA, CELOVŠKA CESTA 32, telefon 21-278.

Izdelujemo vse vrste plutovinastih zamaškov,
kronske in ALU zamaške, kvalitetne izolacijske
plutove plošče ter žlebake za hladilnice in gradbeništvo

Občinski ljudski odbor Tezno

želi vsem delovnim ljudem prijetno praznovanje
1. MAJA

Slovenija transport

poslovno združenje prevoznih podjetij, LJUBLJANA,
TITOVA CESTA 48

vam preko svoje mreže poslovalnic oskrbuje tovore za prevoz s tovornimi avtomobili
po vsem teritoriju FLRJ. Izstavlja prevozne in obračunske listine za izvršene prevoze.
Vrši brezplačno kontrolo vseh prevoznih in ostalih tovornih listin.

Vsi, ki žele koristiti usluge, naj se neposredno obrnejo na poslovalnice v krajih:

CELJE, Kidričeva 19, tel. 20-60 in 51-56
MARIBOR, Tržaška cesta 54, tel. 27-49 in 24-16
KRANJ, Skofjeloška 1, tel. 941-25-84 in 941-29-84
LJUBLJANA, Smartinska cesta 26, tel. 32-945 in 30-548
KOPER, Ljubljanska 6, tel. 259
RIJEKA, P. Budičin 5, tel. 25-290
JESENICE, JAVORNIK na Gor., Kidričeva 36, tel. 956-298
RAVNE na Koroškem (Gasilski dom), tel. 29
NIS, Ulica 12. Februar broj 33, tel. 37-22
ZRENJANIN, Moše Pijade 32, tel. 13-29

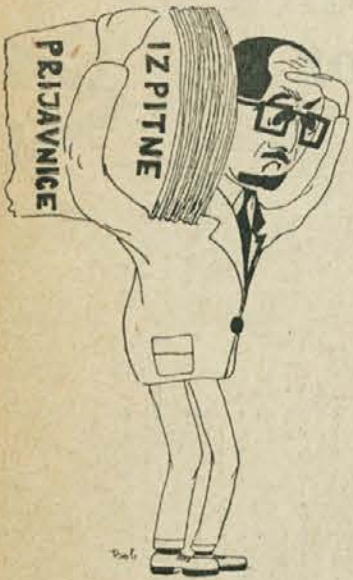

Meso kombinat Ptuj

priporoča

vsem cenjenim odjemalcem
svoje kakovostne izdelke.

V spomin na prijatelja, ki je moral prezgodaj obleči vojaško suknjo

Balada o prijavnici

Prosto po: Anton Aškerc »Mejnik«

Bar bil je živ. Zapravil je i on očetovih tam par volov. Zakasnil se je. V pozni, temni noči sam gre domov.

»Hm, pravijo, da ni baš varno iti tod obsorej: lahko zalotil bi me kak profoks na cesti tej.«

Pa bil je Daso svoje dni junak vam, ob šanku stal, ponoči čul je v baru uro biti vsako — pa bi se bal?!

»Saj še pri twistu nisem padel, zrl mu v oči, pa tukaj mar ko dete bi trepetal, če list šušti?!...«

Dospe do svoje šole... Čuj iz teme: »Joj, kam bi del?« »Kaj? Kdo si božji? Kam naj deneš, vprašaš? I, kjer si vzel!«

»Jemal v roke prijavo za izpit sem tvojo, že mnogokrat papir le ta, in jutri že imel odjavnic bodem tvojih za sežnja dva.

Oh, in sedaj, odkar moj duh odplaval je na oni svet nazaj ga nosim, papir ves ta brezvredni, pač sto že let!

Oh, to težil... Neonska luč: po cesti pred njim sopeč pripognjen gre profesor Vid, na rami papirja koš noseč.

Pa bil je Daso svoje dni junak vam in ni se bal: kako nocoj domov pijan je prišel z bara, pa le ni znal!

A čudno prineso kolegi mu novico, ko drugič sine svit; »Ker si izpit prespal, četrto vpisal ti petico, je naš profesor Vid.«

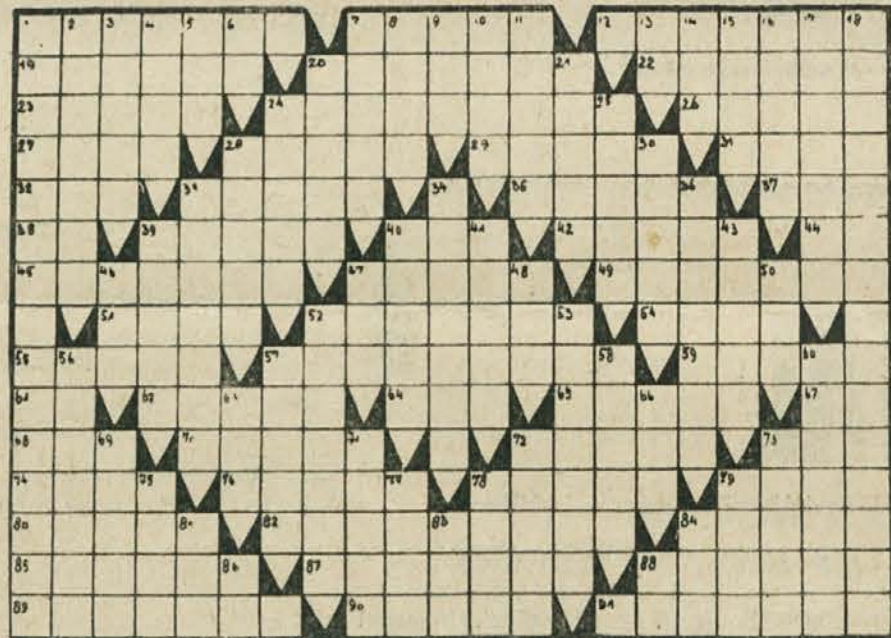
VODORAVNO: 1. v slovnici naziv za drugi sklon (rodilnik), 7. primesi žitne m. zrnju, 12. vrsta šahovske otvoritve, 19. jajčnik, 20. prozorna slika za razstave z barvnimi učinki s spreminjanjem svetlobe, 22. originalen naziv velikega italijanskega pristaniškega mesta v Tirsanskem morju, 23. vrsta kraškega vina, 24. oznaka za tiskane poštna pošiljke, 26. drug naziv za mesec januar, 27. prevara, zvijača, 28. pasta, 29. romansko mesto blizu naše meje, 31. odlični jugoslovanski smučarski skakalec (Božo), 32. orientalsko pokorivalo, 33. muza ljubezenskega pesništva, 34. kemijski simbol za fosfor, 35. npravostovje, 37. izvor veseljstva po kitajskem filozofu Lao-Tseju (kitajsko pamet), 38. začetnici italijanskega slikarja in pesnika (1615-1673), 39. dal poti, 40. življenjska tekočina, 42. hrib pri Beogradu, 44. avtomobilski znak Nizozemske, 45. evropska država, 47. ljubimkanje, dvorjenje, 49. ime čelista Janigra, 51. grška boginja zmage, 52. tlačilno sredstvo, 54. tračnice, 55. največji italijanski pesnik, 57. sprehajališče, 59. morská pena, 61. košarkarski klub, 62. hunski poglavar, 64. oče, 65. mesto na severu japonskega otoka Honšu 67. vas pri Ljubljani, 68. prebivalec Estonke, 70. dokaz odsotnosti na kraju dejanja, 72. prebivalec Pruskega, 73. osební zaimek, 74. medicinski naziv za vranico, 76. zajedavska rastlina (bel. ...), 78. livada, 79. francoski sociolog (Raymond), 80. vrsta evkana, 82. zagrabiti, prijeti, 84. biroji, 85. moško ime, 87. starohamitsko ljudstvo notranje Sahare, 88. tkanina iz umatnih vlaken, 89. socialista za nosne

bolezni, 90. škodljiva padavina 91. gorski vrh na jugu Indije (2695 m).
NAVPIČNO: 1. švicarski pisatelj, eden največjih pripovednikov nemške literature (Martin Salander), 2. angleški zemljemerec, po katerem se imenuje največja gora sveta, 3. naslikanje, 4. država bližnjega vzhoda, 5. ime hrvatskega pesnika Ujevića, 6. v abecedi skupaj stoječi črki, 7. poštna pošiljka, 8. močvirnat travnik v ravnini, 9. naslovna oseba iz Gotovčeve opere, 10. slavni brazilski nogometaš, 11. črnomorski rt, 12. predlog, 13. nemški predlog, 14. predlog, 15. iz maka pridobljeno narkotično sredstvo, 16. zvezda repatica, 17. pripadniki germanskega plemena, 18. slavni italijanski violinist, zaradi silne virtuoznosti imenovan »vražji goslače«, 20. bolniška hrana, 21. ime filmske igralkke Ekberg, 24. neumnica, norica, 25. rt azijskega otoka Sahalin, 28. nepošteno odzemanje na skrivaj, 30. sredozemski grm, stiliziran na korintskih stebrih, 33. nalepka, 34. začeti, 36. pevec z določenim glasom, 39. izbrana družba, 40. zmešane sanje, 41. rusko žensko ime, 43. velika telesna utripalnica, 46. ime filmske igralkke Blyth, 47. ime pevke Sandon's, 48. pod, 50. manjši japonski otok pred Jokohamo, 52. teniški as svetovnega slovesa, 53. vzeti aro nazaj, 56. splošnoveljavne trditve, 57. narisanje morske gladine, 58. ostrivci, 60. jugoslovanska elektrarna, 63. vrsta zemlje, 66. ime filmske igralkke Miran-

1. Kako se imenuje znamenita španska jama z živalskimi podobami iz paleolitika?
2. Kdo je Henri Dunant?
3. Kaj označuje pojem »uzan-cc«?
4. Slavni švedski fizik in astronom, Svante Arrhenius, utemeljitelj elektrokemije, je pojasnil važen kemijski pojav. Kateri?
5. Kaj pomeni kratica PAA?
6. Kdaj so v izvršnem odboru OF podpisali Dolomitsko izjavo?
7. Katera država ima sledečo zastavo: beli pravokotnik z okroglim rdečim poljem v sredini?

miniaturni QUIZ

8. Kaj je Bessemerjeva hruska?
9. Kdo je Yehudi Menuhin?
10. V ameriški državi Ohio je mesto, ki se enako imenuje kakor metropola neke južnoameriške države. Kako?

KRIŽANKA

Človek ima enkrat osemnajst let (in več)

Pravijo, da je bil Maribor včasih zelo prijetno mesto. Bilo je mnogo zabav in govoril se, da so v naše mesto ob sobotah prihajali celo ljubljanci, željni zabave in razvedrila. Danes tega ne bi mogli trditi (razne cirkuse, ki včasih prihajajo v mesto, žal ne štejem k pomembnim kulturnim pridobitvam zabavnega življenja). Pač pa se prireja v Mariboru vsako leto nekaj več ali manj uspešnih prireditelj, kamor prištevamo tudi elitni Maturantski ples.

Trenutno »nezajosten« sem se tudi sam odpravil tja, čeprav nekaj pozno in brez uradnega vabila. Zanašal sem se na svojo izkaznico študentskega novinarja. Prepričan vratarja — to je vedno težko in verjemite mi — prav pošteno sem se spoznal, da sem jih pregovoril, močel jim pod nos uradni dokument.

Ko sem se uspešno prebil mimo prve ovire, sem se že ustrašil, da sem zgrešil dvorano, kjer bi naj bila prireditev. Zdelo se mi je namreč, da sem se znašel na kateri izmed postaj Ljudske milice (čeprav, na srstvo, še nisem imel te neugodne priložnosti). Nekam otežen nasmeš znanca mi je povrnili zaupanje, ki pa sem ga takoj izgubil — ob pogledu na garderobo. Ne zmerjajte me, prosim, v mističnem tona toda resnično vam povem, da sem se takoj ob pogledu na garderobo spomnil na svetlopisemski pregovor: »Blagor tistim, ki upajo (sam bi dodal... in so polpešljivi), kajti njih je nebeško kraljevstvo!« Da bi nekam občutil plašč sem moral čakati skoraj pol ure in to je še malo, kajti tisti, ki so čakali na plašč in bi radi odšli domov, bi lahko tekmovali v novi družbeni igri: kdó ima boljše živce« ali pa »Maratonsko čakanje«.

Dvorana je bila nabito polna — mladim in »nekoliko starejšim še mladim« vsi pa so bili prijetno razpoloženi (morda je to bistvo vsake prireditve). Očetje (kakor vsi očetje) ponosni na svoje hčerke, mame (kakor vse mame) ponosne na

svoje sinove. Morda je komu malce kvarilo razpoloženje to, da je dobil hrenovko ledeno mrzlo, ali pa, da si je pomagal pri torti kar s preti. Toda človek ne sme biti na taki prireditvi nikoli malenkosten. Tudi jaz nisem bil, ko so prijatelju in meni naredili brigancic pri »šanku« ob glavni dvorani, pa je bilo sladke kapljice daleč pod črto, ki ji pravijo »cement«.

Pri vsem pa je pohvaliti (mislim popolnoma resno!), da je bilo vino dokaj poceni.

Tudi steklenine (kozarcev) je bilo dovolj, tako da so prišli na račun tudi tisti, ki si želijo dosti sreče (pravijo namreč, da pričajo dosti srečo).

Psihološko (in v praksi dokazano) je, da ljudje ljubijo pretrvanje, mečo itd. Dvorana C odgovarja tej zahtevi v celoti, mnogo pa je k temu pripomogla tudi odlična razporeditev miz.

Razen neomembne izgube svoje izkaznice študentskega novinarja (upam, da ne bo najdbe nihče zlonamerno izkoriščal) in majhne preprička z ženo, ki pazi na red in čistoto na stranišču (trčila je namreč, da hočem prehlotapiti v dvorano ljud šiokoz straniščno okno, to pa se nahaja po moji približni oceni

nekako 6 do 7 m visoko!), je večer minil v prijetnem vzdušju.

Ko sem se med zadnjimi odpravil domov, me je malce prizadel brutalen odnos nekoga treznega, civilno obklečenega moža do nekoga za prepir ali pretop docela nesposobnega fanta. Pa kaj morem — to so višje sile!

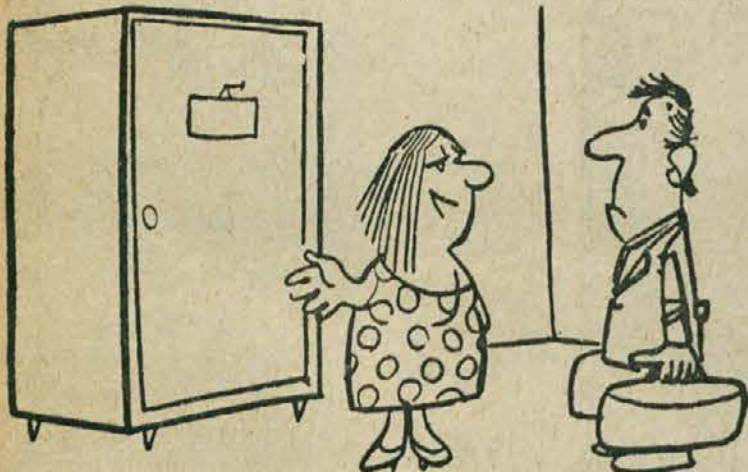
Vsem tistim, ki niso bili prisotni pa naj povem, da je prireditev lepo uspešna, dosegla svoj namen in da si takšnih prireditelj želimo še več!

Bob (nar)

Ni dvoma, da študentu vsakdanje življenje med drugim prinaša tudi obilico komičnih trenutkov. Mnogokrat gre v takih slučajih za zares pristen in dober humor, dostikrat zgolj za neslano šalo: pričujoči prostorček bi naj bil po naši zamisli in želji domena prvega.

Bodisi iz srednješolske, bodisi iz študentske klopi pošljite vsako šaljivo iskricico, ki vname! Dober prispevek, ki bo našel svoje mesto v tej koloni, je vreden 400 dinarjev.

— Želeli ste poseben vhod...